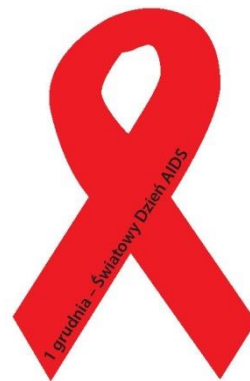

1 grudnia – Światowy Dzień AIDS*

Z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) od 1988 roku dzień 1 grudnia jest uroczystie obchodzony jako Światowy Dzień AIDS. Święto to ma na celu umożliwienie organizacjom rządowym, pozarządowym i lokalnym oraz osobom indywidualnym zwrócenie uwagi na walkę z AIDS. Ma także na celu uświadomienie konieczności pomocy ludziom zakażonym wirusem HIV i chorym na AIDS oraz ich rodzinie i bliskim.

Tegoroczne hasło przyjęte z okazji Światowego Dnia AIDS przez Wspólny Program Narodów Zjednoczonych ds. HIV/AIDS (UNAIDS) brzmi: ***Zapamiętaj i zobowiąż się*** (ang. ***Remember and Commit***) i jest wezwaniem do działania.

Nieodłącznym elementem obchodów Światowego Dnia AIDS jest Czerwona Kokardka – symbol solidarności z osobami żyjącymi z HIV, chorymi na AIDS oraz ich bliskimi. Obecność Kokardki w sferze publicznej przypomina, że osoby żyjące z HIV są pełnoprawnymi członkami społeczeństwa i powinny mieć możliwość życia i pracy w swoim środowisku, pamiętając równocześnie o obowiązku ochrony innych przed zakażeniem.

Ograniczanie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS jest w Polsce, jak i na całym świecie, jednym z priorytetowych zagadnień zdrowia publicznego. Wprowadzenie leczenia antyretrowirusowego (ARV) spowodowało spadek liczby zachorowań na AIDS oraz spadek śmiertelności z powodu AIDS w krajach rozwiniętych. Ujednolicone i zintegrowane leczenie ARV dla wszystkich regionów Polski prowadzone jest od 2001 roku w ramach programu polityki zdrowotnej Ministra Zdrowia pn.: „Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV w Polsce”. Program jest zgodny z zaleceniami i zobowiązaniami międzynarodowymi podjętymi na szczeblu globalnym i regionalnym. Przez te lata w Polsce udało się zorganizować modelowy system opieki nad pacjentami zakażonymi HIV i chorymi na AIDS, który w wielu krajach wskazywany jest jako wzór. W tym czasie, dzięki zastosowaniu nowych leków, zmieniło się oblicze choroby, która ze śmiertelnej stała się przewlekłą. Zmienił się również profil osób, które się zakażają. Już nie mówi się o szczególnych grupach które zakażają się HIV lecz o zachowaniach ryzykownych, narażających na to zakażenie. A to znaczy, że każda osoba podejmująca takie ryzyko może się zakazić.

Na świecie żyje 37 700 000 osób zakażonych wirusem HIV/AIDS. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku zgłoszono 2 384 nowo wykryte zakażenia HIV, 135 zachorowań na AIDS oraz 22 zgony osób chorych na AIDS.

W 77,7% nie podano prawdopodobnej drogi zakażenia (w 1 852 przypadkach zakażenia HIV). Jest to sytuacja bardzo niekorzystna, która wymaga podjęcia działań ze strony wszystkich osób współpracujących przy monitorowaniu sytuacji epidemiologicznej HIV/AIDS w Polsce. Brak wiedzy dotyczącej dróg szerzenia się HIV w Polsce pozostawia bez przekonującej odpowiedzi pytanie o przyczynę wzrostu liczby zakażeń HIV w Polsce w ostatnich latach i ogranicza możliwość odpowiedniego ukierunkowania środków przeznaczanych na profilaktykę HIV w naszym kraju.

Od wdrożenia badań w 1985 r. do 31 grudnia 2022 r. (przy uwzględnieniu korekt i uaktualnień danych, w tym eliminacji podwójnie zarejestrowanych przypadków) stwierdzono zakażenie HIV u 30 092 obywateli Polski i u osób innego obywatelstwa przebywających na terenie Polski. Wśród ogółu zarejestrowanych zakażonych było co najmniej 6 462 zakażonych w związku z używaniem narkotyków, 2 288 zakażonych poprzez kontakt heteroseksualny

oraz 4 872 poprzez kontakt seksualny pomiędzy mężczyznami. Ogółem odnotowano 4 013 zachorowań na AIDS; 1 471 chorych zmarło.

Zaniepokojenie budzi fakt, że około 50% zakażeń wykrywanych jest w bardzo późnym stadium, często pełnoobjawowego AIDS. Dlatego ważne jest podejmowanie inicjatyw profilaktycznych, odpowiadających na różne potrzeby odbiorców.

Krajowe Centrum ds. AIDS prowadzi kampanię pn. „Jedyny taki test” W roku 2023 kampania przebiega pod hasłem: „**Jedyny test, którego prawdopodobnie nie zlecisz**”: <https://jedynytakitest-lekarze.aids.gov.pl/>. Kampania została skierowana do środowiska medycznego, zwłaszcza do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, a także do lekarzy ginekologów, pediatrów/neonatologów, lekarzy chorób wewnętrznych i zakaźnych oraz studentów medycyny, a poprzez te grupy zawodowe – do ogółu społeczeństwa. Skierowanie pacjenta na wykonanie testu w kierunku HIV powinno być standardowo inicjowane przez lekarzy w przypadku każdej choroby przebiegającej nietypowo, niepoddającej się leczeniu lub nawracającej, a także w wielu sytuacjach klinicznych wynikających ze specyfiki danej specjalizacji.

Głównym celem działań jest poprawa wczesnej diagnostyki zakażeń HIV, dzięki czemu osoby, u których zostanie zdiagnozowane zakażenie, będą mogły jak najszybciej rozpocząć terapię antyretrowirusową, co ograniczy liczbę nowych zakażeń.

Obecnie zakażenie wirusem HIV nie powoduje natychmiastowego zagrożenia utraty życia. Dzięki leczeniu antyretrowirusowemu i szybkiemu wykryciu wirusa w organizmie można przeżyć długie lata, aż do naturalnej śmierci. Na dzień 31.12.2022 r. leczeniem ARV objętych było około 18 199 pacjentów.

Test w kierunku HIV można wykonać bezpłatnie
w Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym w Białymstoku
ul. Bema 2 pokój nr 011 (poziom -1)
poniedziałek – 15:00-17:30
środa – 15:00-17:30
piątek – 15:00-17:30

* Powyższy materiał został opracowany w oparciu o dane z Krajowego Centrum ds. AIDS oraz NIZP-PZH